

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
	104.Sudan.24.	AFR	14. november 2005

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2009 ydes 500 mio. kr. i støtte til genopbygnings-, nærområde- og humanitær bistand i Sudan.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til de beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene, eller som er opført på de følgende års budgetoverslag.

- b. *Baggrund*
Sudans bruttonationalindkomst pr. indbygger er for 2004 beregnet til USD 530. Realvæksten i BNP pr. indbygger udgjorde 3,5 pct. i 2004, og den gennemsnitlige årlige realvækst var 2,8 pct. for perioden 1990-2004. Indbyggertallet skønnedes i 2003 at være 33,5 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1990-2003 var i gennemsnit 2,3 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2003 til USD 9,6 mia. Sudan er af Verdensbanken klassificeret som tilhørende gruppen af højt forgældede lande. Sudan er af FN klassificeret som tilhørende gruppen af mindst udviklede lande.

Det danske bidrag på 500 mio. kr. over 5 år skal understøtte fredsaftalen i Sudan, der blev indgået i januar 2005 mellem regeringen i Khartoum og oprørsbevægelsen SPLM/A (Sudanese People's Liberation Movement) i Sydsudan. Fredsaftalen afsluttede mere end 20 års uafbrudt borgerkrig med over 2 mio. døde og 4 mio. fordrevne til følge. Centralt i aftalen står en mere ligelig fordeling af økonomiske ressourcer og politisk magt.

Projektbeskrivelse

Sammenhængen mellem den humanitære situation, udvikling, sikkerhed og løsning af konflikter er tillagt stor vægt i den måde, den danske støtte er tilrettelagt på. På grund af den meget skrøbelige politiske udvikling, der omgiver gennemførelsen af fredsaftalen, kan det ikke forventes, at der vil være tale om en jævnt fremadskridende proces, men at tilbageslag vil forekomme. Derfor planlægges indsatserne med stor fleksibilitet for øje, samt en pragmatisk holdning til eventuelle forsinkelser og skift i fokus. En overordnet ramme for aktiviteter er udarbejdet og godkendt af parterne til fredsaftalen, donorerne og de internationale organisationer. Tre principper ligger til grund for udformningen af den danske støtte:

- Fokus på konsolidering af fredsprocessen.
- Alle indsatser er indeholdt i Sudans overordnede prioriteringer.
- Danske midler kanaliseres via andre organisationer.

Fokus for indsatsområderne er på aktiviteter, der har den største direkte indflydelse på at holde fredsprocessen på sporet:

- 1) Bidrag til fonden for genopbygning af Sydsudan. Fonden er indskrevet i fredsftalen og forventes at finansiere store, nationalt dækkende projekter, herunder infrastrukturprojekter samt specialiserede projekter, f.eks. opbygning af offentlige forvaltningssystemer (39 mio. kr.).
- 2) Humanitære indsatser rettet mod tilbagevendte flygtninge og internt fordrevne, hvor der fokuseres på logistik, beskyttelse og reintegration samt støtte til internt fordrevne i lejre omkring Khartoum (118,5 mio. kr.).
- 3) Reintegration af tilbagevendte gennem nærområdeindsatser, der skal understøtte de humanitære indsatser og bygge bro til egentlige udviklingsaktiviteter (119 mio. kr.).
- 4) Fremme af menneskerettigheder, retsstatsprincipper og god regeringsførelse. To programmer, der delvist understøtter hinanden, vil blive finansieret under en aftale med FN's Udviklingsorganisation (UNDP): i) Et program vil søge at skabe rammerne for bæredygtige konfliktløsningsmodeller ved inddragelse af såvel den formelle som den traditionelle retssector. ii) Støtte til opbygning af social og økonomisk infrastruktur, der bygger på decentralisering af ansvar. Et tredje program, støtte til en national jordreformkommission, vil blive kanaliseret gennem FN's organisation for fødevarer og landbrug (FAO). Kommissionen skal rådgive i politikudvikling i jordspørgsmål og mægle i sager om krav på jord (63,8 mio. kr.).
- 5) Planlægning og gennemførelse af en folketælling, der bl.a. vil være udgangspunktet for fordelingen af pladserne i de respektive parlamenter ved de valg, der efter planen skal afholdes midtvejs i fredsftalens løbetid. Data fra folketællingen vil blive brugt til planlægning af målrettede fattigdomsindsatser. FN's befolkningsfond (UNFPA) er rådgiver for regeringen. Det danske bidrag vil bl.a. dække udgifter til teknisk støtte, træning, koordination samt trykning af manualer m.v. (38,7 mio. kr.).
- 6) Udvikling af uddannelsessektoren i Sydsudan vurderes at bidrage væsentligt til at befæste befolkningens tro på fremtiden. FN's børnefond (UNICEF) er den eneste organisation i Sudan, der kan bistå regeringens overordnede uddannelsesmæssige dagsorden. UNICEF forbereder i øjeblikket sammen med Sydsudans uddannelsessekretariat et uddannelsessektorprogram, der sigter på øjeblikkelige undervisningsmuligheder og udvikling af et undervisningssystem, der er tidssvarende og tilpasset de økonomiske muligheder (61 mio. kr.).

I tilknytning til programmet oprettes en rådgivende enhed i Khartoum. Den rådgivende enhed vil blive bemandet med 2 udsendte og et antal lokalt ansatte sagsbehandlere. Til dette formål afsættes 20 mio. kr. over 5 år. Enheden vil blive underlagt ambassaden i Kairo. I det sydlige Sudan vil der blive ansat en dansk langtidsrådgiver (rådgiverbistand) i det fælles donorkontor i Juba.

Budget

Det samlede budget andrager 500 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Fonden for genopbygning af Sydsudan .....39,0 mio. kr.

Humanitære indsatser	118,5 mio. kr.
Nærområdeindsatser	119,0 mio. kr.
Retsstatsprincipper, god regeringsførelse (UNDP) og jord-reformkommissionen (FAO)	63,8 mio. kr.
Folketælling (UNFPA)	38,7 mio. kr.
Uddannelse (UNICEF)	61,0 mio. kr.
Projektgennemgange	3,0 mio. kr.
Rådgiverbistand	5,0 mio. kr.
Rådgivende enhed	20,0 mio. kr.
<u>Uallokerede midler .....</u>	<u>32,0 mio. kr.</u>
<u>I alt .....</u>	<u>500,0 mio. kr.</u>

Udgiften vil blive afholdt med 257,5 mio. kr. under § 06.32.01.23. Øvrige lande i Afrika. Med 118,5 mio. kr. under § 06.39.02.10. Ekstraordinære humanitære bidrag. Med 119,0 mio. kr. under § 06.39.02.12. Bistand til flygtninge og internt fordrevne i nærområder. Dertil kommer budgettet på 5 mio. kr. til finansieringen af lønudgifter for den rådgivende enhed finansieret over § 06.32.04.10. Rådgiverbistand.

Væsentlige risikoelementer

Freds aftalens holdbarhed: Fredsaftalen er en aftale mellem SPLM/A og regeringen i Khartoum. Aftalen kom i stand efter stærkt internationalt pres, og har mange modstandere og skeptikere. Der er mange partier, uafhængige militser og fraktioner i såvel syd som nord, som føler sig forbigået i aftalen. Fredsaftalen er skrøbelig og processen langt fra irreversibel. Der er en risiko for, at konflikterne i andre områder, især Darfur, men også i Østsudan forværres.

Medfinansiering: Den overordnede ramme for udviklingsmæssige prioriteringer er tiltrådt af fredsaftalens to parter. Finansieringen af indsatserne i rammen for genopbygning i Sudan forudsætter 2/3 finansiering fra den nationale samlingsregering og regeringen i Sydsudan. Såfremt denne forudsætning ikke holder, kan det bringe genopbygningen i fare.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en bilateral rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2009 ydes 500 mio. kr. i støtte til genopbygnings-, nærområde- og humanitær bistand i Sudan.

Udgiften vil blive afholdt af de beløb, som på de årlige finanslove stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika, § 06.32.04. Personelbistand og § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.